

Tisková zpráva k výstavě

Pavel Knapek **čáry – stíny – duše**

Místo konání: Galerie umění Karlovy Vary, Goethova stezka 6

Termín: 26. 11. 2021 – 9. 1. 2022, vernisáž 25. 11. 2021 v 17 hodin

Kurátoři: Jan Samec, Božena Vachudová, 733 618 966, vachudova@galeriekvary.cz

Výstava představuje tvorbu Pavla Knapka (1951), absolventa Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, který je sochařem a keramikem, zaměřeným na práci s porcelánem. Autor nejprve tvořil v Ostrově, třináct let s přestávkami učil na Střední keramické škole v Karlových Varech. V letech 2003 – 2011 vedl Ateliér keramiky a porcelánu na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Nyní působí v Praze a v Chýni.

V expozici Knapkových děl od roku 1988 až do současnosti vedle sebe koexistují díla zrozená po roce 2000 s těmi, jejichž datum vzniku je spojen se současností stejně jako ta z konce minulého století. Jsou to papírové reliéfy s kresbou, reliéfy z bílého porcelánu či drobné papírové prostorové studie nebo monumentální objekty z traktorových a jiných duší spojených elektroporcelánem či kovovými pružinami.

Základ umělecké činnosti Pavla Knapka tvoří papírové nebo porcelánové reliéfy. Poskytují mu totiž oblast natolik bohatou a nevyčerpatelnou na výtvarné nálezy, že jí zůstal věren po celou dobu svého snažení. Reliéfy z porcelánu a papíru v průběhu času měnily formální výraz, výtvarné postupy i velikost. U papíru Pavel Knapek kromě bílého papíru využívá šedý podklad, zatímco v současných realizacích z porcelánu, oproti bílé barvě těch raných, volí lehce probarvený porcelán. Další rys, který sledujeme v dílech Pavla Knapka, je jejich zacílení na geometrické a konstruktivní formy – na hranoly, jehlany, kužely, kruhové výseče či kostky apod. Díky jejich vztahům na papírové ploše vznikla celá řada neočekávaných prostorových spojení: reálných perspektivních a podmanivě iluzorních. Když se autorovi podařilo převést tyto skutečnosti z papírových kompozic do tenkých unikátních porcelánových reliéfů, zrodil se jedinečný objev. Pavel Knapek za něj sbíral prestižní ocenění v zahraničí i v domácím prostředí.

Geometrickým formám zůstal Pavel Knapek věren i ve velkorysých prostorových objektech. Navzdory estetické vybroušenosti reliéfů z porcelánové hmoty, které sám vytvaroval, začal od roku 2007 používat průmyslově vyráběné materiály: elektroporcelán a duše pro traktorová kola. Elektroporcelánovými skružemi provlékal pryžové duše, které posléze nafukoval. Vypouklé a oblé duše tu a tam „přiškrcené“ porcelánovými dílci se působivě vyjímaly v prostoru, v galerijním i venku na trávníku. Nevadilo, že v sobě slučovaly užitkové předměty. Jejich význam a podobu přeskupil Pavel Knapek do výtvarné roviny. V tom spočíval jeho další velký přínos. Navíc, v instalacích s dušemi si autor pohrával s formami – velkými, monumentálními – a přitom vlastně lehkými; duše naplňoval vzduchem. Pohrával si také s dvojsmyslným významem „duše“ (duše pro kolo, naše duše). Vážnou tvář své tvorby tak mimo jiné obohatil o hravé a humorné aspekty. V současné době Pavel Knapek odhaluje další možnosti využití gumových duší v kombinaci s kovovými spirálami a stavební kameninou.

Hloubavá a soustředěná povaha uměleckého uvažování a neotřelá podoba tvorby řadí Pavla Knapka mezi významné současné tvůrce. Klasické podobě sochařského reliéfu dal porcelánovými realizacemi zcela nový impuls. Porcelán neopustil ani ve velkorysých instalacích z gumových duší.

Božena Vachudová